

به نام خدا

مزایای امیدواری تحصیلی دانش آموزان

مؤلفان :

محمد طلبی

شایان ملکی

آرزو فرج الهی

هادی عظیمی

محمد محمدجعفری

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: طلبی، محمد، ۱۳۷۹
عنوان و نام پدیدآور: مزایای امیدواری تحصیلی دانش آموزان/ مولفان محمد طلبی، شایان
ملکی، آرزو فرج الهی، هادی عظیمی، محمد محمدجعفری.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۰۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۱۷-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: دانش آموزان - مزایای امیدواری تحصیلی
شناسه افزوده: ملکی، شایان، ۱۳۸۰
شناسه افزوده: فرج الهی، آرزو، ۱۳۷۹
شناسه افزوده: عظیمی، هادی، ۱۳۶۵
شناسه افزوده: محمدجعفری، محمد، ۱۳۷۹
رده بندی کنگره: PN۲۱۶۵
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۲۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۸۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: مزایای امیدواری تحصیلی دانش آموزان
مولفان: محمد طلبی - شایان ملکی - آرزو فرج الهی - هادی عظیمی - محمد محمدجعفری
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زبرجد
قیمت: ۱۰۶۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۱۷-۹

تلفن مرکز بخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه.....
۱۱	فصل اول:.....
۱۱	ضرورت امید به تحصیل و خودپنداره تحصیلی.....
۱۱	ضرورت امید به تحصیل.....
۱۵	تعاریف امید و امید به تحصیل.....
۱۸	انواع امید.....
۱۸	امید و خوشبینی:.....
۱۸	امید، هیجان و عزت نفس نیست:.....
۱۹	امید اضطراب و حملات هراس:.....
۲۰	نظریه‌های امید.....
۲۰	نظریه امید اسنایدر:.....
۲۱	نظریه امید آوریل:.....
۲۲	نظریه امید استاتلند:.....
۲۲	امید به تحصیل.....
۲۵	نقش امید در پیشرفت تحصیلی/امید و تحصیل.....
۲۷	خودپنداره تحصیلی.....
۳۲	عوامل مؤثر بر خودپنداره.....
۳۲	خانواده:.....

۳۲	مدرسه:
۳۲	بازخورد از دیگران:
۳۳	ارزش‌های فرهنگی:
۳۳	نظریه‌های خودپنداره
۳۳	نظریه گردون آپورت:
۳۳	نظریه کارل راجرز:
۳۴	نظریه آلبرت ایس:
۳۴	نظریه کوپر اسمیت:
۳۴	نظریه جرال د واینستاین:
۳۵	نظریه گلاسر:
۳۵	نظریه سالیوان:
۳۶	خودپنداره تحصیلی
۴۰	خودپنداره تحصیلی و پیشرفت تحصیلی
۴۱	فصل دوم:
۴۱	تابآوری تحصیلی و پیشرفت تحصیلی
۴۱	عوامل پیشبینیکننده تابآوری
۴۴	مدل‌های تابآوری
۴۴	مدل تابآوری جبرانی:
۴۴	مدل فرآیندی تاب‌آوری:
۴۶	عوامل ایجادکننده تابآوری
۵۳	خصوصیات افراد تابآور

۶۲	تاب‌آوری تحصیلی و پیشرفت تحصیلی
۶۳	پیشرفت تحصیلی
۶۶	عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی
۶۶	عوامل فردی:
۶۷	انگیزش:
۶۷	آشناختگی عاطفی و هیجانی:
۶۷	توجه به برنامه‌ریزی و داشتن برنامه تحصیلی:
۶۸	هوش:
۶۸	عوامل سازمانی:
۶۹	عوامل برون سازمانی:
۷۱	فصل سوم:
۷۱	پیشینه و تبیین
۷۱	پیشینه پژوهش
۷۴	تبیین
۸۵	منابع:

مقدمه

امروزه بعنوان یک شاخص مهم برای ارزیابی نظام‌های آموزشی، پیشرفت تحصیلی^۱ دانش‌آموزان مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این، پیشرفت تحصیلی همواره برای معلمان، دانش‌آموزان، والدین، نظریه‌پردازان و محققان تربیتی نیز حائز اهمیت بوده است. پیشرفت تحصیلی عبارت است از معلومات و مهارت اکتساب عمومی یا اختصاصی در موضوع‌های درسی که معمولاً با ارزیابی‌ها، نشانه‌ها یا هر دو اندازه‌گیری می‌شود که توسط دانش‌آموزان یا معلمان وضع می‌گردند. اصطلاح پیشرفت تحصیلی به تجلی جایگاه تحصیلی یک دانش‌آموز و به مقدار یادگیری آموزشی‌گامی فرد اشاره دارد که توسط آزمون‌های مختلف درسی مانند حساب، هندسه، علوم و... سنجیده می‌شود. و در واقع اصطلاحی است که به مقدار یادگیری و معلومات بدست آمده در فرآیند یاددهی که توسط آزمون‌های پیشرفت تحصیلی مورد سنجش و آموزش قرار گرفته، گفته می‌شود (بیگم‌تاجر، ۱۳۹۶: ۳). پیشرفت تحصیلی از جمله موضوعاتی است که از بعد تربیتی روانشناسی به آن بسیار پرداخته شده است. یافته‌های تحقیقات متعدد نشان داده است پیشرفت تحصیلی نه تنها از ساختارهای دانش و فرآیندهای پردازش اطلاعات تاثیر می‌پذیرد، بلکه به عوامل انگیزشی از جمله باورها، نگرش‌ها و ارزش‌ها نیز مربوط می‌شود (بیگم‌تاجر، ۱۳۹۶: ۳).

تاب‌آوری^۲ نیز از مفاهیمی است که در روانشناسی مثبت به آن تاکید شده و یکی از مؤلفه‌های سرمایه‌ی روانشناختی است که بیان‌کننده کنار آمدن افراد با مشکلات است.

1.- Achievement
2.- Resilience

تاب‌آوری، فرار از مشکلات نیست، اما این توانایی را به فرد می‌دهد که از مشکلات عبور کند، از زندگی لذت ببرد و فشارها و استرس‌ها را بهتر حل کند (اوضاعی و همکاران، ۱۳۹۸: ۲۴۲). تاب‌آوری تحصیلی^۱ بعنوان توانایی مقابله با مشکلات مزمن و حاد تحصیلی تلقی می‌شود. این مشکلات حاد منجر به کاهش پیشرفت تحصیلی و شکست می‌شود؛ در نتیجه دانش‌آموزان، فرصت‌های آموزشی را از دست می‌دهند یا آنها را نادیده می‌گیرند و در پی آن به صورت سیستماتیک از مسیر تحصیل خارج می‌شوند (بخشی و فولادچنگ، ۱۳۹۷: ۵۳). تاب‌آوری تحصیلی، توانایی رویارویی دانش‌آموزان با مشکلات مزمن و مقطعی است که این مشکلات موجب کاهش تعهد و التزام به مدرسه، ترک تحصیل و افت تحصیلی می‌شود. دانش‌آموزانی که تاب‌آوری بالایی در برابر مشکلات تحصیلی از خود نشان می‌دهند، تعهد و التزام بیشتری به مدرسه، مواد درسی و محیط یادگیری داشته و در برابر نتیجه به موفقیت‌های تحصیلی بیشتری دست می‌یابند (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۶: ۹۱). در بافت تحصیلی، تاب‌آوری تحصیلی بعنوان احتمال بالای موفقیت در مدرسه با وجود شرایط چالش برانگیز و تهدیدآمیز که ناشی از صفات، شرایط و تجارب اولیه است، تعریف شده است (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۹۰) و اشاره به سطوح بالای انگیزشی و پیشرفت و عملکرد، علیرغم حوادث و شرایط استرس‌زایی دارد که دانش‌آموز با آن مواجه است. همچنین خودپنداره چهارچوب و منبع اصلی فرد است و نقش بسیار مهمی بر روی ادراک فرد از رفتارهایش، احساساتش و پاسخ دادن‌هایش به محیط دارد.

راجرز به قدرت خودپنداره^۲ و نقش مهم آن در نگهداری شخصیت و یگانگی آن پی برد و معتقد است افراد بر اساس تصویری که از خود دارند رفتار می‌کنند. خودپنداره تحصیلی^۳ به ادراک دانش‌آموز از شایستگی خود در رابطه با یادگیری آموزشی اشاره دارد و به معنی تلقی خود از قابلیت‌ها و محدودیت‌های تحصیلی خویش می‌باشد. خودپنداره تحصیلی بازنمود توانایی ذهنی افراد در حوزه‌های تحصیلی و ارزیابی از توانایی‌های

-
1. -Academic Resilience
 2. -Self-Concept
 3. -Academic Self-Concept

تحصیل خود می‌باشد که نقش مهمی در فهم یادگیری دانش‌آموزان و رشد و موفقیت آنها در مدرسه دارد (کریمیان‌پور و همکاران، ۱۳۹۵: ۵۳). هر فرد به خصوص هر نوجوان یک عقیده اختصاصی و تصویر ذهنی از وضع خود دارد و به طریقی در ذهن خود آن را منعکس می‌سازد (کریملو، ۱۳۹۵: ۴). خودپنداره تحصیلی بیانگر دانش و ادراکات فردی درباره نقاط قوت و ضعف خود در یک حوزه تحصیلی معین و عقاید فردی درباره توانایش در انجام موفقیت‌آمیز تکالیف تحصیلی در سطوح مختلف می‌باشد (کریمیان‌پور و همکاران، ۱۳۹۵: ۵۳).

امید^۱ به هیچ وجه مادرزادی نیست. احساس نیست بلکه یک سیستم شناختی انگیزشی پویا است که موجب پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود. تحقیقات نشان داده‌اند که امید پیش‌گویی کننده معتبری برای موفقیت‌های علمی و یک نیاز اساسی برای دانش‌آموزان است. به عبارت دیگر، با شایستگی بیشتر در بسیاری از حیطه‌های زندگی، مثل تحصیل رابطه دارد و دانش‌آموزان را با تمرکز بر موفقیت برای فایق آمدن بر مشکلات توانمند می‌کند و نیز با افزایش این امکان، آنها به اهدافشان نایل می‌شوند. حال جین^۲ عقیده دارد که موضوع امید از جمله موضوعات اساسی و مهم است و یادآوری آن به دانش‌آموزان بسیار ضرورت دارد (قدم‌پور و همکاران، ۱۳۹۶: ۳۴).

یکی از مهمترین شکاف‌های بین کشورهای غنی و فقیر مربوط به میزان سال‌های آموزشی است که انتظار می‌رود یک کودک در طول عمر خود به آن دست یابد و قسمت مهمی از این اختلاف به میزان سال‌هایی مربوط می‌شود که یک کودک امید دارد و در مقطع آموزش عالی تحصیل کند. شاخص امید به تحصیل^۳ (SLE) نشان دهنده متوسط سال‌هایی است که یک کودک می‌تواند انتظار داشته یا امیدوار باشد که در مقاطع مختلف تحصیلات رسمی (ابتدایی، راهنمایی، متوسطه اول و عالی) ثبت نام کرده و

1.- Hope

2.- Hal jin

3.- Academic hope

آموزش ببینند. تحقیقات نشان داده‌اند که امید با عملکرد تحصیلی بالا و پیشرفت در مدرسه رابطه مثبت دارد (افسری شهرکی، ۱۳۹۶: ۳).

از نظر اشنايدر^۱ فرآیند امید به تحصیل فرآیندی است که طی آن دانش‌آموزان اهداف خود را تعیین می‌کنند، سپس راهکارهایی برای رسیدن به آن اهداف خلق می‌کنند و بعد از آن، انگیزه لازم برای به اجرا درآوردن این راهکارها را ایجاد کرده و در طول مسیر حفظ می‌کنند؛ بنابراین، امید به تحصیل مربوط به اهداف تحصیلی است که دانش‌آموز برای خویش برمی‌گزیند و به راه و مسیرهای دستیابی به این اهداف و همچنین عواملی که باعث می‌شوند تا دانش‌آموز در این راه ثابت قدم بماند، اشاره دارد (ولایتی، ۱۳۹۸: ۳-۴). ثمره امید به تحصیل رضایت فرد از زندگی خود است، که این رضایت زمینه را برای پیشرفت تحصیلی فراهم خواهد کرد.

فصل اول:

ضرورت امید به تحصیل و خودپنداره تحصیلی

ضرورت امید به تحصیل

عوامل شناختی و انگیزشی در رشد فردی و حرفه ای افراد به‌ویژه در محیط تحصیلی بسیار تأثیرگذار هستند. امید به تحصیل سازه مطرح در روان‌شناسی مثبت‌گرا و یکی از عوامل پیش‌بینی‌کننده معتبر علمی عملکرد تحصیلی بالا در دوران دانشگاه است و خودپنداره چهارچوب و منبع اصلی فرد و بسیار مؤثر بر روی ادراک و رفتار فرد در محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه در زمان تحصیل خصوصاً در دوره حساس نوجوانی، موقعیت‌های مشکل‌ساز اجتماعی و آموزشی در مدرسه، اجتماع و خانواده ممکن است دانش‌آموز را درگیر کند و آینده آنان را به مخاطره اندازد. در چند دهه اخیر بروز حوادث گوناگونی از جمله زلزله، حادثه ساختمان پلاسکو، سقوط هواپیما و غیره در کشور عزیزمان ایران، نیازمند آن است که تاب‌آوری افراد مورد توجه قرار بگیرد. سؤالی که مطرح می‌شود این است که چرا برخی از دانش‌آموزان با قرار گرفتن در موقعیت‌های فشارزا و تهدیدکننده به موفقیت می‌رسند و سطوح بالای تحصیلی را تجربه می‌کنند؟ و در این میان تحقیقات گویای آن است که امیدوار بودن عامل مؤثری در دستیابی به موفقیت‌های تحصیلی و اجتماعی است و دانش‌آموزان به‌عنوان سرمایه‌های اصلی مدارس نیازمند توجه خاص

می‌باشند و دانش‌آموزان به علت عبور از مرحله نوجوانی و تحولات ناشی از آن دستخوش تغییرات زیادی می‌شوند.

بهبود نظام آموزشی به دلیل اهمیت ویژه‌ی آموزش در رشد فردی و حرفه‌ای افراد، یک هدف مهم در همه‌ی کشورهاست. عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان جنبه مهمی از زندگی آنها می‌باشد و یک عنصر چند بعدی و محصولی از محیط پیچیده‌ای است که دانش‌آموزان را فرا گرفته است. دانش‌آموزان دوره متوسطه به دلیل تجربه انتقال از دوره کودکی به نوجوانی دستخوش تحولات عمیقی می‌گردند که منابع مختلف استرس را نیز به همراه دارد و بر پیشرفت تحصیلی و موفقیت دانش‌آموزان تأثیرگذار است.

عوامل شناختی و انگیزشی بسیاری در محیط تحصیلی دانش‌آموزان دخیل هستند و بهتر است پیشایندها یا عوامل تأثیرگذار در این زمینه شناسایی گردند. امید به تحصیل از جمله متغیرهای اساسی است که پیش‌بینی کننده معتبر علمی عملکرد تحصیلی بالا در دوران دانشگاه می‌باشد و نشان دهنده متوسط سال‌هایی است که یک دانش‌آموز می‌تواند انتظار داشته باشد یا امیدوار باشد که در مقاطع تحصیلی ثبت نام کرده و آموزش ببیند و بهره ببرد. و بعنوان یکی از سازه‌های مطرح در روانشناسی مثبت‌نگر است و آثار مطلوب بسیاری در زمینه تحصیل دارد.

موفقیت تحصیلی به عوامل مختلفی بستگی دارد که از آن جمله می‌توان به عوامل فردی، اجتماعی، آموزشی و روانشناختی اشاره کرد. بررسی این عوامل و تعیین میزان سهم هر کدام در موفقیت تحصیلی به تعیین راهکارهایی برای شناخت عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی و افت تحصیلی منجر می‌شود و این به برنامه‌ریزان آموزشی کمک می‌کند تا عوامل مثبت تأثیرگذار را بهبود و تأثیر عوامل منفی را کاهش دهند. یکی از عوامل تأثیرگذار در ارتباط با موفقیت تحصیلی، خودپنداره است. خودپنداره تحصیلی به ادراک یا تصور دانش‌آموز از شایستگی خود در رابطه با یادگیری آموزشی اشاره می‌کند که بر پیشرفت تحصیلی اثر می‌گذارد و همزمان بوسیله آن متأثر می‌شود و به نظر می‌رسد خودپنداره و عملکرد تحصیلی رابطه دوسویه دارند (کریملو، ۱۳۹۵: ۴-۵).

خودپنداره چند بعدی است و خودپنداره تحصیلی به توانایی‌های فرد در عرصه تحصیلی اشاره دارد و میزان رضایتمندی از محیط آموزشی را رغم می‌زند. و خودپنداره بالا با احساس ارزش خود و پذیرش خود همراه است. که از عوامل ضروری و مهم در کسب موفقیت‌های تحصیلی است و اگر دانش‌آموزی از نظر هوشبهر نابغه است ولی سطح عملکرد تحصیلی بالایی ندارد ممکن است یکی از دلایل این عدم حمایت توانایی‌های شناختی وی به وسیله سطح مناسب خودپنداره مثبت و یکی از کارآمدترین روش‌های پیشرفت تحصیلی ارتقا سطح خودپنداره باشد. لذا این سؤالات مطرح می‌شود که چرا برخی از دانش‌آموزان در مواجهه با شکست، عملکرد ضعیف، تنش یا فشارهای ناشی از مطالعه ناتوان هستند در حالیکه سایر دانش‌آموزان عملکرد خودشان را ارتقا می‌دهند، بازیابی می‌کنند یا حرکت رو به جلو دارند؟ چرا برخی از دانش‌آموزان با وجود سطح هوشی و عقلی بالا عملکرد خوبی ندارند یا اینکه تسلیم فشارهای ناشی از مدرسه می‌شوند؟ پاسخ این سؤالات در مسئله تاب‌آوری، خودپنداره تحصیلی و امید به تحصیل نهفته است.

ترقی هر کشوری رابطه مستقیم با پیشرفت علوم و دانش و تکنولوژی آن کشور دارد و پیشرفت علمی نیز حاصل نمی‌شود، مگر اینکه افراد خلاق تربیت شده باشند، پیشرفت تحصیلی ضمن اینکه در توسعه و آبادانی کشور مؤثر است، در سطوح عالی منجر به یافتن شغل و موقعیت مناسب و در نتیجه درآمد کافی می‌شود. موفقیت و پیشرفت تحصیلی هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است. بنابراین نظام آموزشی را زمانی می‌توان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان آن در دوره‌های مختلف بیشترین و بالاترین رقم را داشته باشد (هاشمی‌نژاد، ۱۳۹۴: ۳).

مطالعه علمی تاب‌آوری به زمانی برمی‌گردد که مشاهده شد تعدادی از کودکان در معرض خطر، سازگاری مثبتی با محیط خویش دارند. این مطالعات به دنبال یافتن پاسخی برای این سؤال بود که چگونه برخی از کودکان و نوجوانان زمانی که رشدشان به وسیله عواملی مانند فقر، بدرفتاری، جنگ، خشونت و نژادپرستی مورد تهدید قرار

می‌گیرد می‌توانند موفق باشند و خوب عمل کنند. اشتیاق پژوهشگران برای یافتن پاسخ به این سؤال توجه به تاب‌آوری را در بسیاری از زمینه‌های پژوهشی موجب شده است (نادری و همکاران، ۱۳۹۷؛ ۹۵).

بسیاری از دانش‌آموزان در زمان تحصیل با موقعیت‌های مشکل‌ساز اجتماعی و آموزشی در کلاس، خانه و اجتماع مواجه می‌شوند که می‌تواند به شکست آنها در مدرسه منجر شود و زندگی، آینده‌ی آنان را با ضعف و ناتوانی روبه‌رو کند. با وجود این، بسیاری از تحقیقات نشان داده‌اند دانش‌آموزانی هستند که با وجود قرار گرفتن در موقعیت‌های فشارزا، مشکل‌ساز و تهدید کننده به موفقیت می‌رسند و سطوح بالای تحصیلی را تجربه می‌کنند. این فرآیند، تاب‌آوری تحصیلی نامیده می‌شود. تاب‌آوری تحصیلی یکی از ابعاد تاب‌آوری و انطباق و سازگاری با تجارب تلخ و ناگوار در زندگی گفته می‌شود. دانش‌آموزانی که دارای تاب‌آوری هستند به رغم مصائب و دشواری‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی احتمال موفقیت بالاتری دارد. دانش‌آموزان دارای تاب‌آوری تحصیلی، کسانی هستند که انگیزه پیشرفت تحصیلی بالایی را در خود نگه می‌دارند و عملکرد بهینه خود را با وجود وقایع تنش‌زای محیطی و با شرایطی که آنها را در موضع عملکرد ضعیف تحصیلی و حتی ترک تحصیل قرار می‌دهد، حفظ می‌کنند (خیام‌سحری، ۱۳۹۶: ۶-۷).

از مهمترین دلایلی که باعث شده محققان در سال‌های اخیر به موضوع تاب‌آوری توجه ویژه‌ای داشته باشند، ابهامات به وجود آمده در نتایج پژوهش‌ها و ماهیت چندبعدی این سازه است. ماهیت چندبعدی بودن سازه تاب‌آوری از شواهدی ناشی می‌شود که در آن افراد در معرض خطر، به رغم نشان دادن سازگاری در بعضی حوزه (مثلاً پیشرفت تحصیلی) پیامدهای ناسازگارانه را در دیگر زمینه‌ها نشان می‌دهند (یوسف‌وند و همکاران، ۱۳۹۸؛ ۱۵). لزوم توجه توجه به تاب‌آوری در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ با ایجاد پاندمی covid19 مشخص شد.

علاوه بر این تحقیقات گویای آن است که امیدوار بودن پیش‌بینی کننده عمده‌ای برای عملکرد بهتر آموزشی است. به عبارت دیگر امید عامل مؤثری در دستیابی به موفقیت‌های تحصیلی و اجتماعی است. همچنان که رفیعی (۱۳۸۹) در بررسی تأثیر مداخله امیدمحور گروهی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی و عزت نفس دانش‌آموزان دبیرستانی پی برد که این مداخلات تأثیر معناداری بر انگیزه پیشرفت تحصیلی و عزت نفس دانش‌آموزان داشته است (افسری‌شهرکی، ۱۳۹۶: ۹). امید به طور کلی دارای کارکردی سازش یافته به ویژه در قلمرو تحصیل دارد (خرمایی و همکاران، ۱۳۹۸؛ ۳۲۵). بنابراین امید داشتن دانش‌آموزان برای یادگیری و پیشرفت تحصیلی ضروری می‌باشد و ما باید در مدارس به این مؤلفه توجه کنیم و امید دانش‌آموزان را بالا ببریم.

تعاریف امید و امید به تحصیل

عمید در فرهنگ معاصر فارسی به معنای آرزویی که گمان برآورده شدن آن هست و همچنین رویداد دلخواهی که با خوش‌بینی چشم به راهش هستند. امیدواری حالت عاطفی که با خوش‌بینی نسبت به آینده یا وقوع رویدادی دلخواه در آن همراه است را می‌توان تعریف نمود (عسکرزاده، ۱۳۹۶؛ ۲۳). امید به عنوان یک درونمایه روان‌شناختی مثبت، از شواهد پژوهشی رو به رشدی در ارتباط با مرکزیت آن بعنوان یک عملکرد تطبیقی برخوردار است. ادعای اینکه امید یک سپر حفاظتی در تمام عرصه‌ها (جسمی، عاطفی، روان‌شناختی، معنوی و اجتماعی) مفید است در پژوهش‌ها قویاً مورد تأکید قرار گرفته است. مزایا امید صرف نظر از سن، نژاد، جنسیت یا موقعیت اجتماعی - اقتصادی، به وسیله نتایج پژوهش‌های آکادمیک تأیید شده است. دانش‌آموزان پرامید نسبت به همسالان کم‌امید به طور معناداری رفتارهای تحصیلی سازگارانه‌تری نشان می‌دهند (خرمایی و همکاران، ۱۳۹۶؛ ۲۰).

امید یکی از آن مواردی است که از زمان آغاز بشریت وجود داشته است و امید هم بعنوان عنصری اصلی در فلسفه بدبینانه و یا منفی‌گرایانه در نظر گرفته می‌شود: "امید بدترین نوع شر است چون درد و رنج انسان را به تأخیر می‌اندازد" و هم بعنوان یک